דם חטאת למטה ודם עולה למעלה טעון כיבוס, בעי רבא דם עולה למטה ודם חטאת למעלה מהו: משום נוגע הוא והא נוגע או דלמא משום בלוע הוא והא לא בלע ח] (הוא) הדר פשטה דאין מעונין כיבוס. אמר רבא פשיטא לי דם על בגדו חוצץ, ואם טבח הוא אינו חוצץ, רבב על בגדו חוצץ ואם מוכר רבב הוא אינו חוצץ בעי רבא דם ורבב על בגדו מהו אם טבח הוא תיפוק לי משום רבב, ואי מוכר רבב הוא תיפוק לי משום דם לא צריכא דעביד הא והא אחדא לא קפיד אתרתי קפיד או דלמא אתרתי נמי לא קפיד תיקו:

הדרן עלך דם חטאת

טבול יום ומחוסר כיפורים אינן חולקין בקדשים לאכול לערב, אונן ג] (אינו) נוגע ואינו מקריב ואינו חולק לאכול לערב, בעלי מומין בין בעלי מומין ג] (עוברין) בין בעלי מומין (קבועין) חולקין ואוכלין אבל לא מקריבין. כל שאינו ראוי לעבודה אינו חולק בבשר, וכל שאין לו בבשר אין לו בעורות אפילו טמא בשעת זריקת דמים וטהור בשעת הקטר חלבים אינו חולק בבשר שנא' ד] המקריב את דם השלמים ה] [ואת החלב מבני אהרן] לו (יהיה) [תהיה שוק הימין למנה]:

גמ'

דם חטאת למטה ודם עולה למעלה. נפל דם חטאת תחילה על הבגד וחזר וניתז דם עולה על אותו כתם: **טעון כיבוס**. דהא דם חטאת נוגע בבגד ובלוע בו: **והא נוגע**. שדם עולה נבלע בבגד וכשנפל דם חטאת עליו נוגע הוא בבגד אבל אינו נבלע דהא שבע ליה בבלוע דם עולה: **אונן**. לענין טבילה בבגד שנטמא: **ואם טבח הוא**. שאינו מקפיד בדם שעל בגדו: **אינו חוצץ**. דחציצה בקפידא תליא ו]: **רבב**. כל דבר הנתוך כגון שומן וחלב ושעוה: **ותיפוק ליה משום רבב**. שאינו רגיל בו ומקפיד עליו והוי חציצה: **אתרתי קפיד**. [ואף על גב] דרגיל בתרוייהו גנאי הוא לו שירבו שניהם על בגדו: **או דלמא לא קפיד**. הואיל ובשניהם רגיל:

הדרן עלך דם חטאת

טבול יום ומחוסר כיפורים. הואיל ואין ראוין לאכילה ז]: **אין חולקין לאכול לערב**. לכשיטהרו ובגמרא מפרש טעמא: **אונן אינו מקריב**. כדאמר בפרק שני (לעיל דף טז.): **בעלי מומין חולקין**. טעמא מפרש בגמרא: **כל שאינו ראוי לעבודה כו'**. בגמרא פריך והרי ח] בעל מום: **וטהור בשעת הקטר חלבים**. שהוא כל הלילה כגון שטבל וטהר בהערב שמש:

[שייך לדף צט.] **גמ' מטמא**. זורק את הדם: **וכללא הוא**. ריש לקיש גופיה יליף ואזיל למילתיה ופריך לקרא עד דממילא מיתוקמא בחטאת משמרה

ושלא דלעיל ומאן דדריש עצמות מותרין מלו יהיה פרק המזבח מקדש (לעיל דף פו.) אית ליה היקישא דאשם לגבי שפיר ושלא ולפרש"י דאמר דבכל הקדשים מן הדין אסורין העצמות דלא התיר הכתוב אלא בשר הראוי לאכילה וגילה לנו באשם לו יהיה דמשמע שריותא נילף כמו כן היתר בכל הקדשים ע"פ זה: הגהה. קשה דבההוא קרא כתיבי חטאת ואשם בפרשת צו את אהרן כחטאת כאשם תורה אחת להם הכהן אשר יכפר בו לו יהיה ולמה נקט אשם וי"ל דעיקר פרשה *באשם ועוד דלו יהיה נכתב ל' יחיד שמא לא קאי רק על האשם דסליק מיניה ולא תקשי ט] (הכי גרסינן) הא דדרשינן לעיל בפרק המזבח מקדש (שם) נאמר לו יהיה בעולה עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה ונאמר לו יהיה באשם מה אשם עצמותיו מותרין אף עולה עצמותיה מותרין וקאמר התם מופני והשתא למה לי בעולה לו יהיה תיפוק לי מהיקשא דאשם דשמעתין וי"ל דלא גמרינן מהיקשא אלא קרבנות הנאכלין ומ"מ קשה אי ממשמעותא דלו יהיה דאשם דרשינן עצמותיו מותרין וילפינן מיניה שאר קרבנות שלמים חטאת ותודה הלא בעולה נמי כתיב לו יהיה ול"ל גזירה שוה פרק המזבח מקדש (שם) למיגמר מאשם וי"ל דלו יהיה דעולה קאי על העור ולא להתיר עצמות דהכי כתיב קרא עור העולה לו יהיה*: הגהה. לו יהיה י] לא דריש אלא מייתורא ושם פירש בקונטרס דפשיטא ליה באשם יותר מעולה משום דאף בשרו מותר ואי משום נותר דבשריפה לא שייך נותר אלא במידי דבר אכילה כדכתיב והנותר מבשר הזבח וא"כ לא נריכא למגמר אלא עולה דכליל וזהו כמו שפירש בשמעתין בשם רבותיו: הגה"ה. ובפרק כילד צולין (פסחים דף פג.) מוכח בהדיא כדבריו דאין נותר בעצמות ובמנחות בסוף התודה (דף פג.) פירש בקונטרס דהא דפשיטא ליה באשם יותר משאר קרבנות הנאכלין משום דכתיב באשם הוא לאחר הקטרת אימורין דמשמע הוא אשם ואין עצמותיו אשם וצריך לדקדק ל"ל תרי קראי לעצמות היקישא דהכא יא] דאתי מהוא וגזירה שוה דלו יהיה בפרק המזבח מקדש (לעיל דף פו.) ותו קשה לי דהא דאשם דרשינן פ"ק (לעיל דף ה:) לאשם שניתק לרעייה מיהו תרי הוא כתיבי באשם בפרשת ויקרא. ברו"ך:

הדרן עלך דם חטאת

טבול יום ומחוסר כיפורים אינם חולקים בקדשים לאכול לערב. משמע הכא דמחוסרי כיפורים שהביאו כפרתן בעו עדיין טבילה והערב שמש וכן משמע פרק בכל מערבין (עירובין דף לב:) דמייתי יב] הא מתניתא האשה שיש עליה לידה או זיבה מביאה מעות ונותנת בשופר וטובלת ואוכלת בקדשים לערב ובריש תמיד נשחט (פסחים דף נט.) נמי אמרינן אף מחוסר כפרה בשאר ימות השנה שטובל ואוכל יג] לערב ותימה דתנא פרק חומר בקודש (חגיגה דף כא.) ובשמעתין מייתי לה האונן והמחוסר כיפורים צריכין טבילה לקדש ובשמעתין נמי בגמ' משמע דטבילה דוקא בעי דמייתי ההיא דמחוסר כפרה דחגיגה ופריך בתר הכי טמא שרץ טמא מעליא הוא והערב שמש בעי משמע דעד השתא לא איירי כלל בהערב שמש ועוד אמרינן בפסחים בפ' האשה (דף צ:) שוחטין וזורקין על טבול יום ועל מחוסר כיפורים ואין שוחטין וזורקין על טמא שרץ ופריך מאי שנא טבול יום דחזי לאורתא טמא שרץ נמי חזי לאורתא ומשני מחוסר טבילה וחיישינן דלמא פשע אבל במחוסר כיפורים לא חיישינן כשמסר קינו לב"ד וכדרב שמעיה דאין ב"ד של כהנים מתעצלין והשתא מחוסר כיפורים יד] הא בעי טבילה ניחוש דלמא פשע אלא ודאי בטמא שרץ דבעי הערב שמש איכא למיחש דלמא פשע ולא טבל עד לאורתא אבל הא דלא בעי הערב שמש למאי ניחוש ליה אפילו בלילה יכול לטבול ויאכל ועוד אמרינן בפרק שני דביצה (דף יח.) כלי שנטמא באב הטומאה אין מטבילין אותו ביום טוב בולד הטומאה מטבילין אותו בי"ט ואי בטבילה דרבנן בעי הערב שמש אם כן לא יוכל להשתמש בו טו] ביום עד הלילה ולצורך חול הוא מטביל ליה ועוד תנן במס' פרה (פי"א מ"ה) כל הטעון ביאת מים מדברי סופרים מטמא את הקדש ופוסל את התרומה ומותר בחולין ובמעשר לאחר ביאתו הותר בכולן ובהדיא אמרינן בירושלמי במס' תרומות פ' שני נפל דלי לתוך הבור נפלו כליו לתוך הבור מערים עליהן ומטבילן תרין אמוראין חד אמר באב הטומאה וחד אמר בולד הטומאה מתיב מ"ד באב הטומאה למ"ד בולד הטומאה *אף בחול טז] והא צריך הערב שמש ומשני ברוצה להשתמש בהן חולין בטהרה משמע בהדיא דלמ"ד בולד הטומאה ניחא דלא בעי הערב שמש ובירושלמי פ' שני דביצה איכא איפכא מתיב מ"ד באב הטומאה למ"ד בולד הטומאה ואותה גירסא משובשת וההיא דמס' תרומות עיקר ונראה לפרש דהא דקתני הכא במתניתין לערב לאו משום מחוסר כיפורים אלא משום טבול יום ובפ' בכל מערבין (עירובין דף לב.) דנקט לערב לאו משום הערב שמש דאי ידעה שהוקרב קינה ודאי יז] טובלת ואוכלת לאלתר אלא התם הוא מטעם חזקה שאין ב"ד של כהנים *מתעצלין עד שיכלו כל מעות שבשופר ומטעם זה לא תוכל לאכול כל היום וכי תימא משעה שמתחילין להקריב את התמיד של בין הערבים תהא טובלת ואוכלת הא אפשר להקריב את הקינים לאחר תמיד כיון שאין למזבח אלא דמה כדאמר בריש תמיד נשחט (פסחים דף נט.) ובהמה נמי אמרינן התם מעלה ומלינה וההיא דתמיד נשחט (שם) דמחוסר כיפורים בשאר ימות השנה שטובל ואוכל בקדשים לערב איידי דנקט התם גבי פסח שטובל ואוכל פסחו לערב דפסח אינו נאכל אלא בלילה נקט נמי בההיא לערב והא דאמרינן

בפסחים

נ"ל אפילו בחול דהא צריך כו' נ"ק

[נ"ל שוהין מעט עד שיכלו כו' וכ"ה שם]

עין משפט נר מצוה

עג א מיי' פ"ח מהל' מעה"ק הלכה ט:

עד ב ג מיי' פ"א מהל' מקוואות הלכה ו ז:

א ד מיי' פ"י מהלכות מעה"ק הלכה יט:

ב ה מיי' פ"ב מהלכות שאר אבות הטומאה הלכה טו ופ"ב מהלכות ביאת מקדש הלכה ח:

נ"ל דאשם נקטיה נ"ק

ג ו מיי' פ"ב מהלכות ביאת מקדש הל' ו:

ד ז מיי' פ"י מהלכות מעה"ק הלכה יט:

ה ח מיי' שם הל' ח ופ"ו מהלכות ביאת מקדש הל' יב ועי' רפ"ק:

ו ט מיי' פ"ו מהלכות ביאת מקדש הלכה א:

ז י מיי' פ"י מהלכות מעה"ק הלכה יד:

ח כ מיי' שם הל' כא:

נ"ל לא דריש לו יהיה ולא דריש אלא מיותרא כו' ועיין רש"ק

נושא

דיני חציצה בדינין טבילת בגד שנטמא

נושא

למי לא חולקין קרבנות

שיטה מקובצת

א] תיבת הוא נמחק:

ב] תיבת אינו נמחק:

ג] בין בעלי מומין קבועין בין בעלי מומין עוברין:

ד] שנאמר לכהן הזורק את דם השלמים לו יהיה כצ"ל וכן משמע בגמרא (דף קב ע"ב) ואח"כ מצאתי כך בתוס' (דף קג) [בדפוס שלנו בדף לט ע"א] [כפי הנראה דברים אלו מהגאון רב"א וצ"לן]:

ה] השלמים ואת החלב מבני אהרן לו יהיה שוק הימין למנה:

ו] תליא מילתא הס"ד:

ז] הואיל ואין ראוין לאכילה אינן חולקין והר"א: ח] והרי בעלי מומין: ט] תיבות הכי גרסינן נמחק: י] יהיה ולהכי ממשמעות לו לא: יא] תיבות דאתי מהוא נמחק: יב] דמייתי התם מתניתין דהאשה שיש עליה: יג] ואוכל בקדשים לערב ותימה דתנן בפ' חומר בקודש האונן א) תיבות דתנא ובשמעתין מייתי לה נמחק לקדש אבל לא לתרומה ומשמע טבילה אין הערב שמש לא דכה"ג דייק התם גבי כלים הנגמרים בטהרה צריכין טבילה לקודש ובשמעתין מייתי לה כו': יד] כיפורים נמי הא: טו] בו היום אות ב' נמחק: טז] בחול יהא צריך אות ו' נמחק: יז] ודאי הותה טובלת:

א) נראה דצ"ל האונן והמחוסר כיפורים צריכים טבילה לקודש אבל לא לתרומה ומשמע וכו' טבילה לקודש ובשמעתין נמי בגמ' משמע וכו' ותיבות ובשמעתין מייתי לה נמחק.